

Datum: 13.07. 2023.

Broj: 02-06-1042

KONFERENCIJA O STANJU U BH PRAVOSUĐU: NEOPHODNA DORADA PRIJEDLOGA ZAKONA O VSTV-U

Sarajevo, 13. jul 2023. godine - Većina sudova ne objavljuje informacije o presudama, informacije o predmetima tužilaštava su uglavnom daleko od očiju javnosti, dok polovina pravosudnih institucija ignoriše upite medija i građana, rezultati su istraživanja transparentnosti pravosuđa objavljenih u toku konferencije „**Pravosuđe u BiH - Stanje i perspektive**“ koja je održana danas u Sarajevu.

Učesnici konferencije, koju su organizovali Transparency International u BiH (TIBiH) u saradnji sa Balkanskom istraživačkom mrežom BiH (BIRN BiH) uz podršku EU, su se osvrnuli na izmjene i dopuna **Zakona o VSTV** kojim vlast nastoji oslabiti mehanizme za osiguranje odgovornosti nosilaca pravosudnih funkcija.

Izmjene, koje je Vijeće ministara u zadnji čas uvrstilo u Zakon o izmjenama i dopunama zakona o VSTV, nastoje **oslabiti prvobitno predložene mehanizme** za osiguranje odgovornosti i dovode u pitanje mogućnost provjere imovine nosilaca pravosudnih funkcija.

Od samog početka procesa izmjena zakona **nisu ispoštovane** sve preporuke Venecijanske Komisije i EU, posebno u smislu odredbi o sukobu interesa članova VSTV-a ali i drugih nosilaca pravosudnih funkcija dok je TI BiH od početka upozoravao da se ostavlja veliki prostor za neprijavlivanje imovine i zloupotrebu sistema kontrole imovine.

Stoga je jedan od zaključaka konferencije, sa kojim su se usaglasili svi učesnici, da se iskoristi dalja procedura da se prijedlog zakona **doradi i unaprijedi**.

Ukoliko se ta prilika sada propusti, pitanje je koliko će vremena biti potrebno da se usvoji novi zakon koji adekvatno rješavana ove identifikovane probleme, te je sa konferencije upućena poruka da je neophodno djelovati hitno kako ne bismo došli u situaciju da se, zbog neadekvatne formulacije, mehanizmi predviđeni za jačanje odgovornost zloupotrijebe upravo za njeno izbjegavanje.

Na konferenciji je predstavljena i online platforma „[Indeks Pravosuđa](#)“ koja sadrži podatke o transparentnosti 74 suda i 20 tužilaštava po kojima je vidljiva **zabrinjavajući stepen javnosti** rada BH pravosuđa.

Tako je **55% sudova uopšte ne objavljuje** informacije o prvostepenim presudama koje donose a **90%** njih ne objavljuje nikakve informacije o krivičnim predmetima na svojim internet stranicama, što nesumnjivo podriva nizak stepen povjerenja javnosti u rad pravosuđa,

Loše stanje u pravosuđu po pitanju javnosti u radu ilustruju nalazi da je 54% sudova i tužilaštava u Bosni i Hercegovini **prekršilo zakonski rok** za odgovaranje na zahtjev za slobodan pristup informacijama dok je čak polovina pravosudnih institucija **ignoriralo medijske upite** o statusu predmeta kojim se bave.

Najgore rezultate u transparentnosti bilježe Kantonalna tužilaštva u Sarajevu i HNK čiji indeks transparentnosti iznosi 35, te Općinski sudovi u Žepču (28), Mostaru (24) i Čitluku (23) i Osnovni sud u Srebrenici sa ocjenom 26. Sa druge strane, Osnovni sud u Tesliću bilježi najviši stepen transparentnosti sa indeksom 82 dok su među **najtransparentnijim institucijama** Sud BiH sa indeksom 81 te tužilaštvo Brčko distrikta BiH koji, kao i Kantonalna tužilaštva SBK i Posavskog kantona bilježe ocjenu 75.

Platforma „Indeks Pravosuđa“ je nastala sklopu projekta “Jačanje mreža organizacija civilnog društva u cilju unapređenja odgovornosti – **SANCUS**” uz finansijsku podršku **Evropske unije** ocjenjuje dostupnost informacija na stranicama institucija kao i otvorenost prema građanima, medijima i organizacijama civilnog društva po pitanju dostupnosti informacija.

Platforma takođe nudi i [informacije o predmetima](#) korupcije i organizovanog kriminala, disciplinskim postupcima kao i ostale [informacije o radu pravosuđa](#) u BiH a omogućava i građanima da sami [kreiraju zahtjev za pristup informacijama](#) koji mogu uputiti bilo kojoj pravosudnoj instituciji na teritoriji BiH.